

עפ"ת (מרכז) 36831-09-24 - חוסיין חרירי נ' מדינת ישראל

עפ"ת (מרכז) 36831-09-24 - חוסיין חרירי נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז

עפ"ת (מרכז) 36831-09-24

חוסיין חרירי

נגד

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד יעל לוי מפמ"מ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[20.01.2025]

כבוד השופט העמית אחיקם סטולר

פסק דין

לפניי ערעור על החלטתו של בית-משפט השלום לתעבורה מרכז בפ"ל 4244-09-22 מיום 21.08.24 (כב' השופט טל פרי) אשר דחה את בקשתו של המערער לביטול פסק-דין שניתן בהיעדר (על ידי כב' השופטת לאה שלזינגר שמאי). לשיטת המערער, לא היה יסוד להגשת כתב האישום מלכתחילה.

כתב האישום

1. בתאריך 04.04.21, בסביבות השעה 22:50 נהג המערער ברכב פרטי בכביש 5233. בבדיקת שנת שנקחה ממנו נמצאו ממצאים המעידים על שימוש בסם מסוכן מסוג אוקסיקודון האסור לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] פריט 76 בחלק ב' לתוספת הראשונה, התשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים המסוכנים). הדבר מהווה עבירה על סעיף 62(3) לפקודת התעבורה 1961-התשכ"א (להלן - פקודת התעבורה).

2. נגד המערער הוגש, לבית המשפט קמא, כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות. הדיון בעניינו נקבע ליום 20.09.22 והודעה אודות המועד נמסרה למערער.

פסק הדין של בית משפט קמא

3. המערער לא הגיע לדיון בעניינו בבית משפט קמא, זאת לאחר שהוזמן לדיון כדן. בנסיבות אלה מצא אותו בית המשפט כמי שמודה בעובדות כתב האישום.

4. באשר לגזר הדין - המשיבה (המאשימה דשם) ציינה כי לחובתו של הנאשם 24 הרשעות קודמות וביקשה לגזור עליו עונש של פסילה בפועל שלא תפחת מ-10 שנים.

5. כאמור, המערער לא התייצב לדיון ובית המשפט שפט אותו בהעדרו. על המערער הושתו העונשים הבאים:
א. 10 שנות פסילת רישיון נהיגה.

ב. קנס בסך 3000 ₪.

6. ביום 07.12.22 הגיש המערער בקשה לביטול פסק הדין, הבקשה נקבעה לדיון ליום 04.01.23. ביום 03.01.23 פנה בא-כוח המערער בבקשה לדחיית הדיון, הבקשה נענתה והדיון נדחה ליום 01.03.23.

7. המערער הגיש בקשה לדחיית מועד בשל נסיעה לחו"ל בתאריך 14.02.23, ביום 27.02.23 נדחתה בקשה זו. בעקבות בקשה זו הורה בית המשפט (כב' השופטת לאה שלזינגר שמאי) על מחיקת הבקשה וכפועל יוצא על ביטול הדיון. ביום 21.08.24 ניתנה החלטה (כב' השופט טל פרי) כי פסק הדין חלוט. הערעור שבפניי נוגע להחלטה זו.

טענות המערער

8. המערער טען כי החלטת בית משפט קמא לדחות את בקשתו לביטול פסק הדין הייתה שגויה, הן משום שבחר שלא לדון לגופו של עניין בטענות ההגנה והן בשל העובדה שהמשיבה לא הגיבה לבקשת ביטול פסק הדין.

9. המערער טען כי בנסיבות העניין, מתקיימים טעמים חריגים המצדיקים ביטול פסק דין שניתן בהיעדר, המנויים בסעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982

130(ח): נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה

שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

המערער טען כי בנסיבות המקרה התקיימו שני החריגים של החוק.

10. המערער טען כי אי הגעתו לדין הייתה מוצדקת משום שקיבל שיחת טלפון ובה נמסר לו שמועד הדיון נדחה.
11. המערער טען כי הוא אינו משתמש בסמים ובאשר להימצאות הסם בגופו טען שלאור העובדה שהינו סובל מבעיות רפואיות הוא נטל תרופה בשם "פרקוסט", המכילה את הסם (אוקסיקודון - נשוא כתב האישום) שקיבל מרופא במרשם לצורך שיכוך כאבים.
12. המערער טען שהשארית פסק הדין על כנו מהווה עיוות דין, זאת משום שעל פי מסמכים רפואיים אותם הגיש, מקור הסם שאותר בבדיקת המעבדה הינו בתרופה אותה קיבל במרשם רפואי. לכן, לטענתו, לא היה מקום להגשת כתב האישום מלכתחילה.
13. לסיכום טענותיו - המערער מבקש לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדרו, בהתאם לסעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי. לטענתו, השארית פסק הדין על כנו תהווה עיוות דין. המערער אף טוען כי לא היה מקום להגשת כתב האישום כלל, זאת כאמור משום שמקור הסם שנמצא בבדיקת המעבדה הינו בתרופה אותה קיבל במרשם רפואי. טענות המשיבה
14. המשיבה טענה כי המערער לא עמד בתנאים הפרוצדורליים בכך שלא הגיש ערעור בזמן. לאחר שהבקשה הראשונה נמחקה ניתן פסק דין חלוט והוגשה בקשה שנייה למרות זאת. לכן, נטען כי הבקשה השנייה הוגשה בחוסר סמכות ולכן עליה להידחות.
15. המשיבה ביקשה לטעון כי מאחר שיש פסק דין חלוט, לאחר שהבקשה המקורית למחוק את פסק הדין נדחתה ועליה לא הוגש ערעור, אין מקום לדון בערעור זה כלל.
16. באשר לטענת עיוות הדין, טענה המשיבה כי המרשם האחרון אותו הציג המערער הינו מתקופה של 9 חודשים עובר למתן השתן לבדיקה ולכן המערער לא היה אמור ליטול את התרופה בעת הנהיגה.
17. המשיבה טענה כי אומנם בעלון לצרכן התרופה אין איסור מפורש על נהיגה, אך מתן אישור מבית המשפט לנהיגה תחת השפעתה יהווה, הלכה למעשה, "חותמת כשרות" לנהיגה תחת השפעת סם המצוין בפקודת הסמים המסוכנים. דיון והכרעה
18. המערער טוען כי עומדת לו ההצדקה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, על פי הוראות סעיף 130(ח) לחסד"פ. לצורך ההכרעה יש לבחון האם המערער עומד באחד מתנאי הסעיף. בעניין דומה, דן בית המשפט העליון בהיקפו של הסעיף:
- "אמות המידה המנחות את בית-המשפט בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק-דין קבועות בסעיף 130(ח) לחסד"פ. הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק-דין: קיום סיבה מוצדקת לאי-התייצבותו של המבקש במשפטו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי-ביטול פסק-הדין. התנאים אינם מצטברים. יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שעריו של בית-המשפט בפניו, בית-המשפט ייעתר לבקשתו לביטול פסק-דין גם אם אי-התייצבותו נבעה מרשלנות גרדא". (רע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל, נז(6) 793, 803 (2003)).
- המשמעות היא שעל המערער להוכיח אחת משתיים:
- א. שקיימת סיבה מוצדקת לאי-התייצבותו לדיון.
- ב. אי ביטול פסק הדין יביא לעיוות דין.
19. אשר לטעם הראשון, כי קיימת סיבה מוצדקת לאי-התייצבותו לדיון, טען המערער כי קיבל שיחת טלפון עובר לדיון ובה נמסר לו כי הדיון בעניינו נדחה ועל כן לא התייצב. לא אכחד, טענה זו הינה טענה חריגה ואף אינה מגובה בראיה המוכיחה אותה. על כן, אתקשה לקבלה ולהורות על ביטול החלטת בית משפט קמא על בסיסה בלבד (להרחבה: רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם (נבו) 25.3.2018), פסקאות 34-35 לפסק דינו של השופט שהם (להלן: עניין סאלם)).
- האם נגרם למערער עיוות דין?
20. אשר לטעם השני, כי אי ביטול פסק הדין יוביל לעיוות דין, מצאתי לנכון לקבל טענה זו מהטעמים שאפרט להלן.
21. ראשית, אציין כי מדובר בטענה המציבה משוכה גבוהה עבור המערער. "על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, להציג טעמים של ממש לביסוס טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה. כאשר הורם הנטל הראשוני לקיומו של חשש לעיוות דין אשר נגרם למבקש, ישקול בית המשפט אם לקיים דיון בנוכחות הצדדים על מנת לבחון את תקפותה של הטענה, או להחליט, גם מבלי לקיים דיון כזה, על ביטול פסק הדין וניהול המשפט מראשיתו" (עניין סאלם, פסקה 36 לפסק דינו של השופט שהם).

על כן, יש לבחון האם למערער ישנם "טעמים של ממש לביסוס טענתו". המערער צרף להודעת הערעור מרשם רפואי, כמו גם דוחות אשפוז בשל פציעה ברגלו, עקב תאונה. תאונה זו גורמת לדבריו לכאביו כרוניים ולכן הוא לוקח בין היתר תרופה משככת כאבים בשם "פרקוסט", המכילה את החומר אוקסיקודון, שנמצא בבדיקת המעבדה שנעשתה למערער ואסור על פי פקודת הסמים המסוכנים.

22. כאמור, בבדיקה שנעשתה במערער, נמצאו שאריות של הסם אוקסיקודון המנוי בפקודת הסמים המסוכנים. עם זאת, הפקודה מורה באילו מצבים השימוש בסמים המנויים בה יהיו מותרים: "השימוש בסם מסוכן מותר אם הוא לצורך ריפוי והסם סופק למשתמש מאת רוקח, רופא, רופא וטרינר, עמית רופא או אח או אחות מומחים בתנאים האמורים בסעיף 11(3) או סופק על פי רשיון" (סעיף 12 לפקודת הסמים המסוכנים).

כלומר, על מנת ששימוש בסם מהסמים המנויים בפקודת הסמים המסוכנים יהיה מותר, השימוש צריך להיות לצורך ריפוי כאשר הסם סופק למשתמש מאת רוקח או רופא. בנסיבות העניין, ובהתבסס על המסמכים הרפואיים שהמערער הציג בפניו, ניתן לקבוע כי לכאורה קיים סיכוי כי השימוש בסם היה מותר על פי חוק. במקרה דנן תרופת הפרקוסט סופקה על ידי רופא, ד"ר טאהר אגבאריה ממרפאת "כללית" באום אל פאחם, כאשר המרשם האחרון ניתן בחודש יולי בשנת 2020 (כתשעה חודשים טרם בדיקת השתן).

בהינתן כי התרופה סופקה כדין על ידי רופא, המשמעות היא כי עולה חשש לעיוות דינו של המערער. 23. במקרה שלפניו, המערער הציג שורה של ממצאים המצביעים, או למצער - עשויים להצביע, על כך שהוא נוטל את התרופה האמורה בעקבות מרשם שקיבל כדין. בית משפט קמא לא דן בראיות אלו. לכן, ראיתי לנכון לבחון אותן בעצמי.

24. כידוע, הלכה היא כי ערכאת ערעור לא מתערבת בממצאים עובדתיים, למעט מקרים חריגים, אני סבור שניתן לסווג את המקרה דנן, כמקרה חריג לעניין התערבות בממצאים עובדתיים. לטעמי, נסיבות העניין מעלות חשש לא מבוטל לעיוות דין.

"בע"פ 10479/08 פלוני נגד מדינת ישראל (פורסם בנוב 11.6.09) סיכם כב' השופט דנציגר את שלושה החריגים העיקריים המצדיקים את התערבותה של ערכאת הערעור בממצאים של עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית:

הראשון, כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על ראיות בכתב ולא על הופעתם, התנהגותם ודבריהם של העדים. במקרים אלו אין לערכאה הדיונית יתרון כלשהו על פני ערכאת הערעור...; [להלן: החריג הראשון. תוספת שלי, א"ס]

השני, כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על שיקולים שבהגיון...; השלישי, כאשר נפלו טעויות מהותיות בהערכת המהימנות של העדויות על ידי הערכאה הדיונית... " (ע"פ (מחוזי מרכז) 16369-01-09 מדינת ישראל נ' שוחט (נבו 14.7.2009)). ובמקום נוסף:

"על מנת שערכאת הערעור תתערב בקביעות עובדתיות ובמצאי מהימנות, אין די בהצבעה על שורה של תמיהות... אלא יש להראות כי מחומר הראיות ומפסק הדין של בימ"ש קמא עולה כי שגה בעליל בהערכת העדויות, התעלם מחלקן של אלה, או הסיק מסקנות אשר אינן עומדות במבחן השכל הישר.

"המקרים החריגים שבהם יתערב בית המשפט שלערעור בקביעות עובדתיות, אף אם נסמכות הן גם על ממצאי מהימנות, יהיו, למשל, "במקרה שבו הערכאה הדיונית לא נתנה את דעתה לפרטים מהותיים בחומר הראיות, שיש בהם כדי לשנות את קביעתה, או במקרה שבו הגירסה שנתקבלה על-ידי הערכאה הדיונית מופרכת על פניה והיא חסרת כל היגיון" (עפ"ג (מחוזי מרכז) פלוך נ' מדינת ישראל (נבו 05.05.08)).

אני סבור כי המקרה דנן עונה להגדרות החריג הראשון וזאת משום שמדובר בממצאים המתבססים על ראיות שבכתב ולא על הופעתם, התנהגותם ודבריהם של העדים. סיכום

25. מכל האמור, דין הערעור להתקבל. המשמעות היא כי פסק הדין שניתן בהיעדרו של המערער יבוטל, התיק יוחזר לבית משפט קמא לצורך דיון מחודש. ניתן היום, כ' טבת תשפ"ה, 20 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.